

Forslag til revidert kvalitetssystem

Vedtak

Innledning

Universitetet i Stavanger fikk første gang akkreditert kvalitetssystem i 2004. Dette systemet ble revidert i 2009.

Styret vedtok i 2016 i sak 60/16 en kvalitetspolicy for UiS; Gjennom kontinuerlig oppmerksomhet på kvalitet i utdanningene, i alle tre sykluser, skal vi motivere for kontinuerlig arbeid med forbedring av studier, undervisning og læring. I en kultur for kvalitetsarbeid går forbedringsprosessene gjennom systematisk dokumentasjon og analyser, nye veloverveide planer og forsøk på å realisere best mulig undervisning og læring.

På bakgrunn av den nye studietilsynsforskriften, kvalitetsmeldingen og kvalitetsforskriften, samt at et revidert og nytt kvalitetssystem lenge hadde vært etterspurt, startet arbeidet i 2017 med å revidere kvalitetssystemet. Det ble laget et prosjektmandat for arbeidet. Prosjektmandatet ble behandlet i UU-sak 08/18.

Arbeidet med å revidere kvalitetssystemet og forankring i organisasjonen

Arbeidet med revisjon av *Retningslinjer og prosess for etablering og akkreditering av studieprogram* ble gjennomført høsten 2017. De siste to årene har arbeidet med revisjon av kvalitetssystemet gjennomgått en prosess med fokus på kvalitet i tre nivå; emne-, studieprogram- og porteføljenivå. I tillegg har utdanningsdirektøren som administrativt ansvarlig for systemet, og prorektor med faglig ansvar for utdanningskvalitet og eierskap til prosessen, vært særlig opptatt av å forankre revisjonen av kvalitetssystemet der kvalitetsarbeidet i all hovedsak skjer; i fakultetene og blant studieprogramlederne.

I arbeidet med kvalitetssystemet skulle det legges opp til involvering av fakultetet og studenter blant annet gjennom en referansegruppe og ulike workshops knyttet til kvalitetssystemets ulike deler. Det har derfor vært egne arbeidsgrupper som har arbeidet med å revidere retningslinjer og prosedyrer for akkrediteringer og gjennomføring av internt tilsyn i tillegg til en egen arbeidsgruppe som har arbeidet med emneevaluering.

Arbeidet med revisjon av kvalitetssystemet og forankring i organisasjonen har omfattet følgende:

- Sak i utdanningsutvalget om mandat for revisjon av kvalitetssystemet i februar 2018
- Arbeidsgruppe som har vurdert nåværende emneevalueringer og sett på standardisering av emneevalueringer
- Workshop med studentene om emneevaluering
- Referansegruppemøter for kvalitetssystem rettet mot emnenivået - vår 2018
- Første versjon av kvalitet i emnene – sommer 2018
- Lesing og bearbeiding av referansegruppe – september 2018
- Lesing og bearbeiding av studieprogramledere – oktober 2018
- Presentasjon på studieprogramledersamling i oktober 2018
- Workshop med gjennomgang av emneevalueringsskjema med studenter i november 2018
- Workshop med ansatte om gjennomgang av skjema i desember 2018
- Presentasjon i læringsmiljøutvalget – nov 2018
- Presentasjon i STAL-møte
- Utsending av kvalitet i studieprogrammene til studieprogramlederne
- Presentasjon på studieprogramledersamlingen i desember 2018 og i mai 2019
- Høring av dokumentasjonen som inngår i kvalitetssystemet
- Bearbeiding av høringsuttalelser og utarbeiding av revidert utkast til emneevaluering
- Pilottest av emneevalueringsskjema blant studenter journalistikk i mai 2019.05.
- Presentasjon av arbeidet med kvalitetssystem og kommende tilsyn fra Nokut i ledersamling i mai 2019
- Behandling i læringsmiljøutvalget og utdanningsutvalget i mai 2019

Gjennomgang av kvalitet på studieporteføljenivå er basert på dagens prosedyrer. I tillegg er de syv kvalitetsfaktorene for emner og programmer lagt til grunn også på porteføljenivå.

Revidert kvalitetssystem

I Kvalitetsmeldingen vises det til at det er noen faktorer som er av særlig stor betydning for utdanningskvaliteten. Det er engasjement, tilbakemelding, undervisning, læringsutbytte, arbeidslivsrelevans og internasjonalisering. UiS har i tillegg til at utdanning og undervisning skal være forskningsbasert, valgt ut disse faktorene for studiekvalitetsarbeidet.

Faktorene er forankret i universitets strategi, kvalitetsmelding, forskning m.m., og er den røde tråden i kvalitetssystemet ved UiS. Det betyr at studentenes og lærernes engasjement, tilbakemeldinger og vurderinger, læringsutbyttebeskrivelser, arbeidslivsrelevans, internasjonalisering og forskningsbasert utdanning og undervisning, vurderes delvis ved emneevaluering, ved evaluering av studieprogram, ved årlig gjennomgang av studieporteføljen og ved rektors styringsdialoger med fakultetene.

Kvalitetssystemet omfatter:

Nivå	Innhenting av informasjon	Dokumentasjon
Årsstudier og bachelor	Emneevaluering, internt tilsyn og evaluering av studieprogram, Studiebarometeret, SHOT m.m.	Referat fra dialoger, emnerevisjoner, akkrediteringssaker, saker til fakultetsstyrer, læringsmiljøutvalget, utdanningsutvalget og styret.
Master	Emneevaluering, internt tilsyn og evaluering av studieprogram, Studiebarometeret, SHOT m.m.	Referat fra dialoger, emnerevisjoner, akkrediteringssaker, saker til fakultetsstyrer, læringsmiljøutvalget, utdanningsutvalget og styret.
Ph.d.	Emneevaluering, post ph.d. survey	Fremdriftsrapporter, emnerevisjoner og akkrediteringer. Ved avvik behandles rapportene i doktorgradsutvalget.

Kvalitetssystem består i hovedsak av fire deler:

Kvalitet i emner: I dag foregår det emneevalueringer både som midtveiseevalueringer og sluttevaluering på alle nivå. I arbeidet med revidert kvalitetssystem er det laget forslag til standardisering av emneevaluering og oppfølging av evalueringsresultatene.

Kvalitet i studieprogrammene: Denne delen inneholder prosedyrer og maler for akkreditering og gjennomføring av tilsyn.

Kvalitet i studieporteføljen: Denne delen inneholder krav til hvilke faktorer som skal vurderes i forbindelse med gjennomgang av studieporteføljen.

Årlig revidering av kvalitetssystemet: Dersom mål og innhold i kvalitetssystemet ikke er i samsvar med det faktiske kvalitetsarbeidet i organisasjonen, må systemet endres. Det skal hele tiden være fokus på kontinuerlig forbedring av kvalitetsarbeidet, og det legges derfor opp til en årlig revisjon av systemet.

Dialogbasert kvalitetssystem og dokumentasjon av kvaliteten

Kvalitetssystemet er dialogbasert. Det betyr at det skal føres dialoger på alle nivåer om kvalitet i studieprogrammene. Det skal lages korte referater fra dialogene. Kvalitetsarbeidet skal dokumenteres i sak om studieporteføljen som legges frem for fakultetsstyret om våren og styret om høsten hvert år.

Tabellen nedenfor gir oversikt over dialoger og prosesser

	Hvem	Hva	Dokumentasjon	Frekvens
Dialog 1	Faglærer Studentene	Tidligdialog	Eventuelle endringer og justeringer	Hver gang emnet gjennomføres
Dialog 2	Emneansvarlig Studentene/ studenttillitsvalgte	Standardisert emneevaluering (1)	Referat fra samtalen mellom emneansvarlig og studenter/ tillitsvalgte	1/3 av emnene i programmet hvert år i tre-års syklus
Dialog 3	Emneansvarlig, studieprogramleder, fagfellesskap/faglige	Diskusjon om endringer og justeringer på program- og emne-	Referat fra dialogen	Hvert år

	fora, studenttillitsvalgte	nivå på bakgrunn av emneevaluering, Studiebarometeret, SHOT, andre undersøkelser og refleksjoner		
	Emneansvarlig, studieprogramleder, instituttleder, dekan	Emne og programrevisjon på bakgrunn av resultater og dialoger	Revidert emne- og program Dekanvedtak	Hvert år
Dialog 4	Emneansvarlig, studieprogramleder og instituttleder	Gjennomføringen av emne er tema i utviklingssamtale mellom emneansvarlig og instituttleder Status på studieprogrammet er tema i utviklingssamtale mellom studieprogramleder og instituttleder.	Referat fra utviklingssamtale	Hvert år
Dialog 5	Fakultet, rektorat og utdanningsdirektør	Strategisk utvikling av studieporteføljen og status på de syv kvalitetsfaktorene	Sak til styret	Hvert år
Dialog 6	Rektoratet og fakultetsledelsen	Styringsdialoger med status de 7 kvalitetsfaktorene	Referat fra dialogen	Hvert år

Emneevaluering gjennomføres i god tid før semesterslutt for å sikre at det er tid til å gjennomføre dialog med studentene før eksamen.

Digitalisering

Dokumentene som inngår i kvalitetssystemet skal digitaliseres i langt større grad enn i dag. Dokumentet som ligger vedlagt, er laget med det formål å sammenfatte innholdet i det reviderte kvalitetssystem for høring i organisasjonen, saker til LU, UU og styret. I tillegg er vi kjent med at NOKUT vil ha skriftlig dokumentasjon når de gjennomfører tilsyn av UiS kvalitetsarbeid høsten 2019.

Emneevaluering i årsstudier, på bachelor og masternivå, skal digitaliseres ved at studentene som skal delta i den standardiserte emneevalueringen vil enten få en «pop-up» når de logger seg på Canvas eller de kan gjennomføre undersøkelsen i StudentWeb. Etter at studentene har fylt ut skjemaene, lages det automatisk oversikt over resultater på emnenivå, studieprogramnivå, instituttnivå og på fakultetsnivå. Vi vurderer også en ordning for at resultatene skal overføres direkte til Tableau og inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i UiS Innsikt.

Ved å standardisere tidspunktet for gjennomføring av den standardiserte emneevalueringen, kan vi legge opp til mye oppmerksomhet om dette både blant studenter og ansatte, ved å bruke noen av tiltakene som er satt inn for å få opp svarprosentene til Studiebarometeret. Vi har i dag 60% svarprosent i Studiebarometerundersøkelsen og det har vært arbeidet mye for å få så høy svarprosent. Resultatet av det er at det er tiltro til svarene og resultatene brukes aktivt i kvalitetsforbedring på studieprogramnivå. Utfordringen i dag er en meget lav svarprosent på enkelte av emneevalueringene.

Høring i organisasjonen og oppfølging av høringsinnspillene

Forslag til kvalitetssystem ble sendt på høring før jul 2018 og høringsinstansene fikk i overkant av to måneder til å avgi høringsuttalelse. Fakultetene brukte tiden godt, og alle institutter ble involvert i høringsuttalelsen. Det ble rapportert om uvanlig stort engasjement.

Nedenfor gjengis hovedtrekkene i høringsuttalelsene:

Kvalitetssystemet som system: Flere av fakultetene ville berømme arbeidet med revidert og forenklet kvalitetssystem og innføring av dialog som en måte å utvikle både emner og studieprogram, og med noen endringer kan det være et godt verktøy for å utvikle kvaliteten.

Oppfølging: Dokumentet er gjennomgått av flere for å innarbeide innspillene og forenkle språket.

Innføring av 7 kvalitetsfaktorer: De fleste mente at kvalitetsfaktorene som er hentet fra kvalitetsmeldingen må operasjonaliseres bedre, men at de er gode indikatorer på kvalitet.

Oppfølging: Kvalitetsfaktorene er operasjonalisert blant annet med i skrive inn mer dokumentasjon fra St. meld. 16, Kvalitetsmeldingen.

Kvalitetsarbeid på emnenivå: Det kom høringsuttalelser både på prosessbeskrivelse, emneevaluering og tidspunkt for emneevaluering.

Flere mente det var positivt med dialoger, men at det var alt for tidkrevende og omfattende og ikke realistisk å ha emneansvarlige på alle emner. Det var heller ikke realistisk å ha emneevaluering med oppfølging i form av dialoger hver gang emner går.

Når det gjelder tidspunkt for emneevaluering ville alle med unntak av ett fakultet ha sluttevaluering og ikke midtveisevaluering.

Det var mange tilbakemeldinger på skjema for emneevaluering. Flere mente at enkelte av spørsmålene ikke ville fungere på emnenivå, at de heller passer bedre på studieprogramnivå. Enkelte mente at egne skjema som brukes i dag ville fungere bedre enn det standardiserte forslaget.

Det var også tilbakemelding på at læringsmiljøets betydning forsvinner i forslaget.

Oppfølging: Prosessbeskrivelsen er forenklet og dialogen på emnenivå er mellom emneansvarlig og studenter og ikke spesifisert til emnetillitsvalgt men til studenter. Det foreslås nå at evalueringene gjennomføres minimum hvert tredje år etter en plan som dekanen fastsetter, og at emneevalueringen gjennomføres mot slutten av semesteret, men i god tid før eksamen slik at det er mulig å gjennomføre dialoger med studentene. Det foreslås også at emneevalueringene tas opp i de faglige fora som fakultetet bestemmer selv.

Skjema for emneevaluering er bearbeidet og det er gjennomført en pilotundersøkelse blant journaliststudenter.

Kvalitetsarbeid på studieprogramnivå:

Ingen kommentarer

Kvalitet i studieporteføljen: Kun ett fakultet mente at arbeidet det legges opp til med studieporteføljen er en så omfattende prosess at det må vurderes om det skal gjøres hver år.

NOKUTS periodiske tilsyn

Et annet aspekt ved å legge frem et samlet revidert kvalitetssystem nå, er at NOKUT har varslet at det skal gjennomføres periodiske tilsyn ved UiS høsten 2019. Det periodiske tilsynet skal kontrollere at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid oppfyller kravene i lov og forskrifter; NOKUTs studietilsynsforskrift §4-1, KDs studiekvalitetsforskrift §§2-1 og 2-2- og Universitets- og høyskoleloven §1-6.

Nedenfor følger oversikt innholdet i lov og forskrift som er utgangspunkt for tilsynet, og status ved UiS:

NOKUTS studietilsynsforskrift §4-1

Kvalitetsarbeidet er forankret i strategien.

Kvalitetssystemet ved UiS er forankret i Strategi 2017 – 2020. Målet og strategiske føringer for utdanning er at UiS skal være et attraktivt universitet av høy internasjonal kvalitet med studier som er tilpasset fremtidens arbeidsliv. UiS skal tiltrekke seg ambisiøse studenter og ha et studietilbud som fremmer dannelse og sikrer studentene solid kompetanse. Derfor er satsningsområdene i UiS sin strategi digitalisering, internasjonalisering, samfunnsutvikling og innovasjon. Kvalitetssystemet skal bidra til å fremme disse satsingsområdene.

Forankring i styre og ledelse på alle nivåer og fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

Det legges nå frem saker til LU, UU og styret. Se for øvrig oversikt over forankringstiltak innledningsvis i denne saken. Det har blant annet vært gjennomført tre kick-off konferanser for alle fakultetene forut for kvalitetsgjennomgangen av alle studieprogram i 2018. Det planlegges nye kick-off konferanser høsten 2019.

Ordninger for kontroll av alle studietilbud for å sjekke at de tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling og kap 2 i studiekvalitetsforskriften.

Det er siden 2017 arbeidet med å utvikle egne prosedyrer for internt tilsyn inkludert evaluering av alle studieprogram i en femårig syklus.

Systematisk innhente informasjon for å vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

I tillegg til evaluering av intern tilsyn og emneevaluering i alle studieprogram, brukes nasjonale undersøkelser aktivt for å forbedre kvaliteten i studieprogrammene.

Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuell sviktende kvalitet.

Det er gjennomført internt tilsyn av alle studieprogrammene i 2018. Det var få forbedringstiltak ut over mangel på utdanningsfaglig kompetanse. I august 2019 vil utdanningsdirektøren be om å få status på hva som er gjort og planlagt gjort når det gjelder de

oppfølgingstiltakene som ble skissert i sakene til utdanningsutvalget i 2018.

Emneevaluering følges opp av dialoger på alle nivå. I dialogene legges det opp til å ha fokus på kontinuerlig forbedring.

Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

I kvalitet i studieporteføljen inngår en prosess for hvilke faktorer som skal vurderes årlig for å ha en studieportefølje med god kvalitet som er oppdatert og relevant.

Departementets studiekvalitetsforskrift § 2-2

§§ 2-2 i studiekvalitetsforskriften gjelder krav til studietilbud og akkreditering. Dette er noe UiS har arbeidet med i flere år. Arbeidet ble intensivert særlig siden ny studietilsynsforskrift kom i 2017. Samtlige studieprogram ble gjennomgått i 2018 på bakgrunn av de nye kravene.

Universitets- og høyskoleloven § 1-6

§ 1-6 i universitets og høyskoleloven gjelder krav til at universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikringen. UiS har god erfaring i å bruke studentevaluering for å forbedre studietilbudet. Ved å legge opp til standardisert emneevaluering og oppfølging for alle emner utenom de som inngår i ph.d.-programmene, antas det at det vil føre til en forbedring av både svarprosenten, kvaliteten på oppfølging og derved på kvaliteten på emnet.

Det er laget en handlingsplan over aktivitetene knyttet til gjennomføring av det interne tilsynet. Handlingsplanen følger som eget vedlegg.

Utdanningsdirektøren vurdering

Etter utdanningsdirektørens vurdering er det gjort et godt systematisk kvalitetsarbeid ved UiS de siste to årene i alle deler av organisasjonen. Det reviderte kvalitetssystemet som nå legges frem er ennå ikke fullstendig. Arbeidet med kvalitet og kvalitetsutvikling er en pågående prosess, og et kvalitetssystem som beskriver det systematiske kvalitetsarbeidet kan derfor aldri bli ferdigstilt. Utdanningsdirektøren er imidlertid av den oppfatning at vedlagte forslag til kvalitetssystem tilfredstiller kravene i NOKUTs studietilsynsforskrift §4-1 og KD studiekvalitetsforskrift §2-1 og 2-2, og legger det derfor frem for utdanningsutvalget og læringsmiljøutvalget til drøfting og tilråding til styret om å vedta gjeldende forslag til kvalitetssystem.

Forslag til vedtak: Læringsmiljøutvalget tilrår styret å vedta forslag til revidert kvalitetssystem med de kommentarer som kom frem i møtet.

Vedlegg:

[Handlingsplan kvalitetsrevisjon ved UiS](#)

Dokumenter i saken:

[Forslag til nytt kvalitetssystem](#)

[Internt høringsbrev](#)

[Høringssvar fra Det samfunnsvitenskaplige fakultet](#)

[Høringssvar fra Handelshøgskolen UiS](#)

[Høringssvar fra Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora](#)

[Høringssvar fra Fakultet for utøvende kunsthøgskolen](#)

[Høringssvar fra Det helsevitenskaplige fakultet](#)

[Høringssvar fra Det teknisk-naturvitenskaplige fakultet](#)

[Høringssvar fra StOr](#)

Saksbehandlere: Veslemøy Hagen og Kristofer Henriksen

